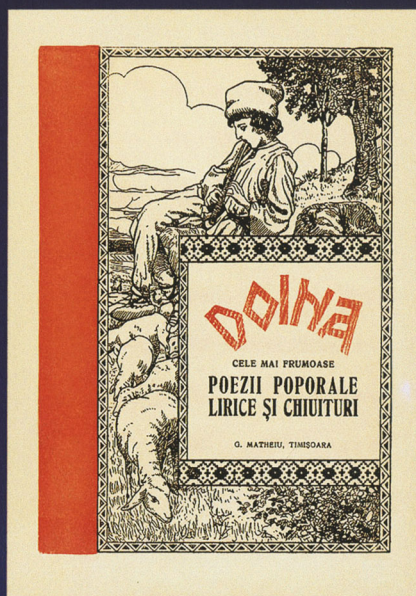
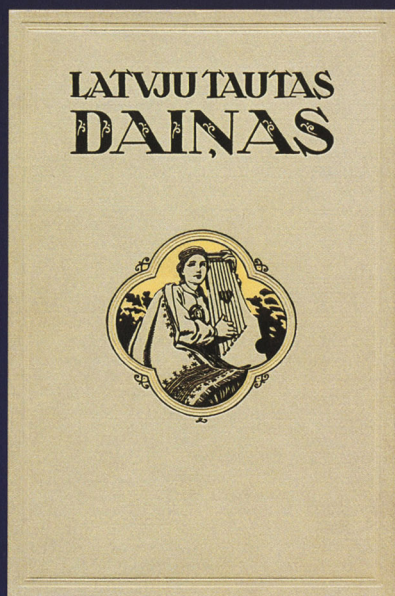

E X P O Z I Ț I A

ROMÂNIA ȘI LETONIA ÎN EUROPA UNITĂ

din Arhiva Bibliotecii Academiei Letone

26 octombrie – 24 noiembrie 2006

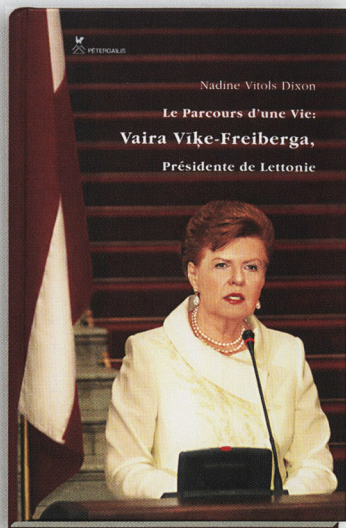
ANNO 1524
Biblioteka Acadēmica
Letonā

Biblioteca Națională a României
Str. Ion Ghica 4; Sector 3; București

Pe 18 Noiembrie 2006 Republica Letonia celebrează a 88-a aniversare a proclamației de independență. Expoziția "România și Letonia în Europa Unită" s-a deschis pe 26 Octombrie 2006 la Biblioteca Națională Română. Această expoziție organizată de Biblioteca Academică Letonă oferă o prezentare a istoriei Letoniei, a relațiilor dintre România și Letonia și promovează cooperarea și înțelegerea reciprocă la nivelul viitoarei Europe reunificate, puternice și dinamice.

Nadine Vitols Dixon
"La biografia di Vaira Vīķe-Freiberga.
Presidente della Lettonia".
Riga, 2005.

Janis Čakste (1859-1927)
primul președinte al Letoniei
(1922-1927)

Proclamarea independenței Letoniei

Evenimente din istoria Letoniei

9000 BC Sosirea primilor locuitori pe pământurile Letoniei, după retragerea ghețarilor.

2000 BC-timpuriu Proto-Balticii (strămoșii letonilor moderni) se stabilesc pe teritoriul Letoniei de azi.

900 AD – începutul anului 1200AD Triburile baltice individuale (*couronii, latgalii, selonii și semigalii*) își formează orânduiri tribale specifice.

A doua jumătate a anului 1100- și începutul lui 1200 Sosirea în Letonia a negustorilor germani, a misionarilor și a cruciaților. În 1201 se pun bazele orașului Riga. Teritoriile ocupate de formațiunile tribale sunt ocupate de germanici. Se întemeiază Livonia.

Anii 1500. Războiul Livonian (1558 – 1583) Teritoriul leton intră sub stăpânire polono - lituaniană. Se formează ducatele *Kurzeme* (Courland și Semigalia) și Livonia Polonă sau *Inflanty*.

Anii 1600. Războiul Polono-Suedez (1600 – 1629) Vidzeme (*Livland*) și Riga intră sub stăpânire suedeză. Riga devine cel mai mare oraș al Suediei. Ducatul *Kurzeme* cunoaște o creștere economică înfloritoare.

1700. Marele Război Nordic Vidzeme și Riga intră sub ocupație rusească. Tot în acea perioadă Latgale (*Latgallia*) și Ducatul *Kurzeme* vor fi anexate Rusiei.

1850 – 1870 Fenomenul de *Deșteptare* națională a popoului leton. Mișcare a *jaunlatvieši* (Noii-letoni).

18 noiembrie 1918 Proclamarea independenței Letoniei. Războiul de eliberare va continua încă.

17 iunie 1940 Letonia este ocupată de trupele URSS.

14 iunie 1941 15.424 de civili letoni sunt deportați din Letonia în Siberia (elite politice și oameni de afaceri, intelectuali, și fermieri). Printre deportați s-au numărat și mii de copii, femei și vârstnici.

1941 – 1945 Letonia este ocupată de cel de-al III-lea Reich. Se introduce serviciul militar obligatoriu, iar civilii letoni sunt recrutați în armata Reich-ului în martie 1943; în timpul regimului nazist au fost exterminați peste 90.000 de civili letoni, dintre care majoritatea evrei.

1945 – 1956 Mișcările de rezistență anti-sovietică și lupta partizanilor letoni continuă.

25 martie 1949 Peste 43.000 de oameni nevinovați sunt declarați dușmani ai Regimului Sovietic și sunt deportați în Siberia.

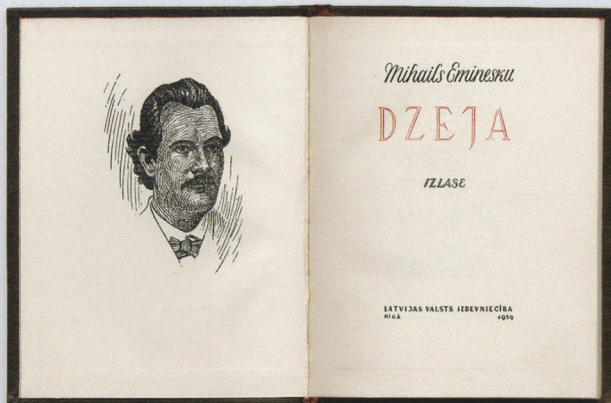
14 iunie și 23 august 1987 La Riga au loc primele manifestări de masă împotriva ocupației sovietice.

4 mai 1990 Se adoptă declarația de restabilire a independenței cu asumarea unei perioade de tranziție. Se înființează Instituțiile de Stat Naționale.

31 august 1994 Ultimele trupe ale armatei rusești (fosta URSS) se retrag de pe teritoriul Letoniei.

aprilie – mai 2004 Letonia devine stat membru, cu drepturi depline al NATO și al Uniunii Europene.

Poeziile scrise de Dimitrie Bolintineanu (1819-1872), poet, exilat politic și apoi ministru de externe, au fost traduse de faimosul poet leton **Rainis**.

Iubirea de țară și de semeni se regăsește, strălucitoare, în capodoperele marelui poet național român **Mihai Eminescu** (1850-1889).

Poezii Mihai Eminescu

În ultimul deceniu, am avut din nou plăcerea de a ne întâlni cu literatura română, prin intermediul traducerilor efectuate de *Leons Briedis* și *Marija Briede-Makoveja*. Editura **Minerva** a publicat operele scriitorilor Ș.Doinaș, M.Dinescu, M.Sorescu, I.Mălăncioiu, A. Blandiana în revista de cultură **Kentauri XXI**.

Scriitorul leton **Roberts Mūks** ne-a dat posibilitatea de a-l cunoaște pe **Mircea Eliade**. Influența conceptelor filozofice ale lui Mircea Eliade poate fi observată și în lucrările prof. Haralds Biezais, care a avut ocazia de a-l cunoaște personal pe Eliade.

Oamenii de știință români și letoni s-au bucurat de asemenea de o cooperare fructuoasă de-a lungul timpului. Prof. **Arvids Kalniņš** și prof. **Arnīs Treimanis** fac parte din echipa editorială a revistei publicate în România, cu titlul „*Chimia și Tehnologia Celulozei*”.

Istoricul **Aija Jansone** a participat activ la conferința „*Semnificația și perspectivele Artei folclorice în Uniunea Europeană*”, desfășurată în 1999. Oamenii de știință letoni, au participat la numeroase conferințe și simpozioane organizate de români, iar aceștia din urmă au vizitat Letonia de nenumărate ori, pentru diverse proiecte. Renumitul matematician prof. Grigore Moisil (1906-1973), a avut o însemnătate deosebită pentru știința letonă.

Leons Briedis, poet, traducător de poezie românească și bun cunoscător al culturii române, împreună cu soția sa **Marija Briede-Makoveja**, au avut o contribuție semnificativă la intensificarea relațiilor culturale dintre Riga și București. Cuplul **Briedis** a contribuit de asemenea, prin munca și devotamentul lor, la fondarea **Societății Culturale Române**, înființată în 1988. Această Societate oferă sprijin și asistență românilor din Letonia, în scopul de a-și păstra limba, cultura și identitatea națională, și de a se integra mai ușor în societatea letonă.

Biblioteca Academică Letonă

Biblioteca Academică Letonă este una dintre cele mai vechi și renumite biblioteci din Europa, fondată în anul 1524. Biblioteca adăpostește o colecție de peste 3.3 milioane de exemplare, în peste 69 de limbi. Directorul bibliotecii este dna. **Venta Kocere**.

<http://www.acadlib.lv>

Profesor matematician Grigore Moisil, Academician Eduards Jakubaitis și membru corespondent (Știința Calculatoarelor) Vladimirs Pirogovs în Riga. (1969)

